

2- SORUN & ÇÖZÜM ÜZERİNE

'Ülkemizin en büyük sorunu nedir?' diye sormak ya da sorunun en büyüğünü aramak, bizi sorunlardan uzaklaştırır ve yanılsa sürükler. En büyük sorun ekonomi desek, adalet geride kalır, ahlak desek kalkınma geride kalır, terör desek yolsuzluk ile mücadele geride kalır. Ülkenin ve toplumun her sorunu önemlidir ve giderilmesi gerekir.

Deprem olur, en büyük sorunumuz **deprem**, gençler öldürülür, en büyük sorunumuz **güvenlik**, çocuk öldürülür, en büyük sorunumuz **cinayet**, kadınlar tacize uğrar, en büyük sorunumuz **ahlak**, salgın olur, en büyük sorunumuz **sağlık**, suçlular cezasız kalır, en büyük sorunumuz **hukuk**, zam üstüne zam gelir, en büyük sorunumuz **ekonomi**, okullar başlar, en büyük sorunumuz **eğitim**, ormanlar yanar, en büyük sorunumuz **çevre** olur, sokak hayvanları yasası değişir, **hayvanlar** olur.

Sorunun büyüğünü konuşmak ve düşünmek yerine, sorunları doğru tespit edip gruplandırmak ve bunlara göre kalıcı çözümler bulmak gerekir.

2A- BÜTÜNLÜK ÜZERİNE

Dönüyor, dolaşılıyor ve çözüm bulmak istediğim her konuda birlik, beraberlik ve bütünlük olması gerekliliğini görüyorum.

Okullarda en mükemmel **eğitimi** verelim ama evde, sokakta, internette de bu eğitimin desteklenmesi gerekir. Okulda bir şeyler öğreniyoruz, sokakta tam tersi, evde bir başkası, internette bambaşka...

En iyi hastaneleri kuralım, en iyi ilaçları üretelim, insanların dengeli **beslenmelerini**, **spor** yapmalarını sağlamadan **sağlık** hizmeti eksik kalır.

En lezzetli meyve, dalından toplanmazsa kurur gider. Toplanır zamanında yenmez ise çürür. Biri yer biri bakarsa adaletsizlik olur. Biri hepsini kendine toplarsa bencillik olur. Biri hepsini kendi yemek isterse açgözlülük olur.

Bütüncül düşünmez isek dağınıklık hükmeder. Dağınıklık içinde bir şey düzeltmek isterken birçok şeyi kaybederiz.

2B- SORUN VE ÇÖZÜM

Her şeyin sağlam temellere dayanmasını istiyordum, fakat yola başlarken her şeyin bu kadar geniş, bütüncül düşünmenin de bu kadar önemli olduğunu fark etmemiştim.

Kaldırdığım her taşın altından bir sorun çıkıyordu. Ben o sorunun kaynağına iniyor, taşın varlığını sorguluyor, bir daha sorunları taşın altına gizlenmemesi adına çözümler planlıyordum.

Sadece çözüm bulmak tek başına önemli değildi. Sorunu tespit etmek, soruna neden olan şeyleri araştırmak, çözüm adına ilkeler ışığında bütüncül düşünmek, farklı bakış açıları ile yaklaşmak, uzun vadeli çözümler üretmek gerekir. Yoksa her zaman sorunu çözmek için anlık kararlar vermek pek bir işe yaramaz.

Sorunların tekrarlanması engellenmeli, üstü örtülmemeli, saklanmamalı, gizlenmemeli.

Çözümler kalıcı olmalı, bütüncül olmalı, yenilenebilir olmalı.

2C- DEĞİŞİM ÜZERİNE

'Dünyayı değiştirmek istiyorsan, ilk önce kendinden başla.'

Bu söz dünyanın en romantik, kulağa hoş gelen laflarından biridir. Kendimdeki neyi değiştirmekle başlayayım ki dünya değişsin? Bu iki kavram çok ayrı şeylerdir ve sürekli birbiri ile karıştırılır. İnsan bir bireydir, dünya ise toplumların bütünü. Bireydeki değişiklikler, dünyayı etkilemeyebilir, fakat dünyadaki değişim bireyi doğrudan etkiler. İnsanın kendini değiştirmesi farklı, dünyayı değiştirmesi farklı değerlendirilmesi gereklidir. Mesela ben yerlere çöp atmıyorum, ama yere atılmış çöpler görüyorum. Hani, ben yere çöp atmazsam, kimse atmayacaktı?

İnsanın kendini, eşini, ailesini, arkadaşlarını, doğruya yöneltmesi olumludur ve olması gereklidir. Kişi kendini günahlara karşı dizginlemeli ve kötülüklerden uzak durmalıdır. Fakat tam burada, kişiye günahları ve kötülükleri öğretmesi ve göstermesi gereken bir aile, bir topluluk ya da bir devlet olması gerekir. Kişi, bireysel olarak her şey ile mücadele edemez. Eğer doğru, ona öğretilmez ise kişi değişmesi gerektiğini bile bilmez. Eğitim sistemi de siyasi iktidarın sorumluluğundadır.

Bilinmesi gerekir ki, kişinin kendini değiştirmesi bazen kendi elindedir bazen bir başkasının elindedir. Dünyayı bir yana bırakalım, ülkeyi değiştirmek siyasi iradenin elindedir. Senin benim değişmem ile ülke değişmez; fakat birlik olursak ancak mümkün olabilir. Çok zor olabilir ama imkânsız değildir. Unutmayın, yalnızca olasılığı olmayan şey imkansızdır.

Bir örnek vereyim; ben istiyorum ki bütün okullarda öğrencilere yemek verilsin. Haydi ben bireysel olarak gücüm yetti mahalledeki bir okulda yemek dağıttım. Haydi birlik olduk üç beş okulda başladık. Van'daki, Hatay'daki okul ne olacak? Ancak devletin gücü yeter her okulda yemek dağıtmaya. Gördünüz mü, benim mücadelem ile tüm okullarda yemek dağıtılmadı, yani ülkeyi bir başıma değiştiremem. Bu yüzden, **doğrunun yanında birlik olmaya muhtacız.**